

Nederland migratieland, ook in 2025 (g)een probleem

Vanaf haar oprichting in 2001 heeft de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) in een dertigtal beleids- en wetsadviezen aanbevelingen gedaan over het Nederlandse vreemdelingenbeleid. De adviezen betroffen actuele situaties of het beleid voor de korte of middellange termijn. De ACVZ heeft zich daarbij ingespannen om de politieke ontwikkelingen en het maatschappelijk debat een stap voor te blijven.

In mei 2007 heeft de ACVZ tijdens een door haar belegde conferentie lijnen uitgezet naar het beleid in een verdere toekomst. Na de conferentie werd nog een aantal kleinere studiebijeenkomsten gehouden om het beeld van de toekomst nog scherper te krijgen. Ook werd daarbij ingegaan op de noodzakelijk geachte ontwikkelingen met het oog op die toekomst. De deelnemers aan de verschillende studiebijeenkomsten kregen in sommige gevallen de opdracht het bestaande beleid en de bijbehorende regelgeving goeddeels los te laten onder het motto: 'dromen met open ogen'.

Dit is ook het motto van de bundel die als resultaat van de studiebijeenkomsten in oktober 2008 onder redactie van de ACVZ bij de SDU is verschenen met de titel: '*Nederland migratieland, ook in 2025 (g)een probleem*'. De bundel is uitgegeven als deel 2 in de serie: '*Multiculturele samenleving in ontwikkeling*'.

De bundel bevat, naast een inleidend hoofdstuk van de ACVZ dat zeker geen advies is in de gangbare zin van het woord maar meer een beleidsvoorspelling, met alle onzekerheden van dien zeven andere bijdragen. In de hoofdstukken 2 tot en met 7 – in feite 2 series van 3 – benaderen de auteurs vanuit zeer uiteenlopende en vaak verrassende invalshoeken het heden en de toekomst van het migratiebeleid.

Zo beschrijven de bijdragen van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP), het Centraal Planbureau (CPB) en van Europa-kenner bij uitstek, Clingendael-directeur prof. De Zwaan, de toekomst met als uitgangspunt de bestaande werkelijkheid en de te identificeren ontwikkelingen. Zij baseren zich op regels, wetten, verdragen en internationale afspraken en schetsen, al extrapolierend, een beeld van de toekomst. Voorspellingen rusten op een stevig fundament en voor zover sprake is van onzekerheden gaat het om 'calculated guesses'.

De tweede serie van drie, van Abdelkader Benali, de scheidend ACVZ-voorzitter Teun van Os van den Abeelen in combinatie met ACVZ-lid Godfried Engbersen en van de jonge academicus Caspar van den Berg, biedt een ander perspectief. De realiteit is losgelaten en, zoals dat dan gaat, krijgen wensdroom en fantasie de vrije teugel. Het resultaat is een drietal vergezichten waarbij het citaat van Oscar Wilde in de bijdrage van Van Os van den Abeelen en prof. Engbersen, kennelijk als leidraad is gekozen.

Dit luidt in een vertaling van P.C. Boutens uit 1913:

"Een wereldkaart die Utopia niet in zich sluit, is het bekijken niet waard, want zij laat het eenige land weg, waar de menschheid telkens weêr landt."

De zes bijdragen vormen, in drie paren, tegenhangers van elkaar. Het SCP vindt zijn 'dromerige' counterpart in Abdelkader Benali, het CPB lijkt haar op extrapolatie gebaseerde stelligheid te verliezen tegenover het ACVZ-duo, en de migratiedienst van de Europese Unie, ontwikkeld door prof. De Zwaan, ontmoet bij Caspar van den Berg de Europese Migratie Autoriteit die in 2008 door Nederland bij de EU werd gepresenteerd.

De bundel sluit af met een heldere conceptuele bijdrage van prof. Ben Vermeulen – tot 1 februari 2008 lid van de ACVZ – waarin hij ingaat op het begrip burgerschap.¹ Dit slothoofdstuk biedt, evenals het openingshoofdstuk en de eerder aangehaalde 'paren', voedsel voor verdere gedachteontwikkelingen over het migratiebeleid in de toekomst.

Informatie over de uitgave is te verkrijgen bij:

SDU Klantenservice
Postbus 20014
2500 EA Den Haag
tel.: 070 378 9880
fax: 070 278 9783

---

¹ Van Prof. mr.drs. B.P. Vermeulen verscheen in 2007, als eerste deel in de SDU-serie 'Multiculturele samenleving in ontwikkeling', het boekje '*Vrijheid, gelijkheid, burgerschap*'.